

Пасько Олексій Андрійович

студент гр. ФФМ-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н. Русін В. М.

СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

Сучасний етап соціально-економічного розвитку України зумовлює посилення ролі органів місцевого самоврядування в комплексному всебічному розвитку підвідомчих територій. Це зумовлює необхідність пошуку органами місцевого самоврядування дієвих інструментів управління бюджетними коштами на місцевому рівні, удосконалення методів використання фінансових ресурсів адміністративно-територіальних одиниць, усебічного дослідження суті та структури видатків місцевих бюджетів.

Дослідження теоретичних і прикладних аспектів видатків місцевих бюджетів України представлені в працях багатьох учених-економістів і практиків, зокрема таких, як: Т. Бугай, О. Василик, О. Величко, Ю. Глущенко, В. Даньків, Я. Дегтяр, В. Дем'янишин, А. Дем'янюк, О. Кириленко, С. Ковальчук, М. Крупка, К. Павлюк, З. Перун, В. Русін, С. Савчук, О. Сунцова, І. Ткачук, В. Федосов, І. Форкун, Н. Шевчук, С. Юрій та ін. Проте в умовах здійснюваних трансформацій та бюджетної реформи, зокрема, особливої уваги потребує подальше дослідження питань видатків місцевих бюджетів в сучасних умовах.

У вітчизняній фінансовій науці місцеві бюджети розглядаються в трьох аспектах [4, с. 344]:

– по-перше, як правовий акт, згідно якого виконавчі органи влади отримують легітимне право на розпорядження певними фондами грошових ресурсів;

– по-друге, як план (кошторис) видатків і доходів відповідного місцевого органу влади чи самоврядування;

– по-третє, як економічну категорію, оскільки бюджет є економічним атрибутом будь-якої самостійної територіальної одиниці, наділеної відповідним правовим статусом.

Отже, місцевий бюджет – це система формування, розподілу і використання фінансових ресурсів для забезпечення місцевими органами влади покладених на них функцій і завдань [3].

Важливо зазначити, що згідно Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні передбачено створення законодавчої бази діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на новій територіальній основі з визначенням повноважень та їх ресурсного забезпечення. Таким чином, видатки місцевих бюджетів є важливим інструментом регулювання й стимулювання економічного розвитку на місцевому рівні та справедливого забезпечення локальними суспільними благами і послугами.

Згідно Бюджетного кодексу України «видатки місцевих бюджетів включають бюджетні призначення, встановлені рішенням про місцевий бюджет, на конкретні цілі», а бюджетне призначення визначається, як «повноваження головного розпорядника бюджетних коштів..., яке має кількісні, часові і цільові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування» [1].

Розглянемо основні функції видатків місцевих бюджетів, які виокремлюються на основі дослідження сутності видатків місцевих бюджетів та включають такі, як: стабілізаційну, розподільну, алокаційну, інформаційну, інституціональну, регулюючу, стимулюючу, контрольну [5].

Реформа децентралізації з передачею повноважень та бюджетних надходжень від державних органів до органів місцевого самоврядування набула нагальної необхідності в Україні та поступово здійснюється в контексті змін адміністративно-територіального устрою нашої держави. Зазначені зміни передусім спрямовані на об'єднання територіальних громад з метою встановлення самостійного регулювання суспільних благ місцевого значення та управління процесом їх забезпечення в рамках Конституції та законів України. Зміни вітчизняного законодавства в частині зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування передбачають розширення фінансової самодостатності об'єднаних громад та, зокрема, незалежність від прийняття закону про державний бюджет щодо затвердження бюджетних рішень на місцевому рівні [2].

Отже, видатки місцевих бюджетів відображають економічні відносини, що виникають у зв'язку із задоволенням потреб населення конкретного регіону через використання фінансових ресурсів органами місцевої влади, виконання ними своїх функцій забезпечення фінансування ряду послуг.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Дем'янюк А. В. Формування місцевих бюджетів в умовах здійснення реформи децентралізації. *Економіка. Фінанси. Право*. 2016. № 11. С. 23-25.
3. Кульчицький М. І. Місцеві бюджети та механізми їх формування. *Фінанси України*. 2012. № 9. С. 98-104.
4. Назаренко Я. Я. Сутність та значення місцевих бюджетів в бюджетній системі України. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/Upsal_2011_8_93.pdf
5. Хом'якова О. О. Функції місцевих бюджетів за видатками. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc12/part_1/53.pdf